

Доскевич В. Г.,
аспірант,
Одеський державний університет
внутрішніх справ
(м. Одеса, Україна)

ДОСВІД ІТАЛІЇ ТА НІМЕЧЧИНИ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

На шляху до європейської та світової інтеграції Україна, як демократична правова держава, потребує всебічних досліджень. Перехід до ринкової економіки створив сприятливі умови для розвитку підприємництва, яке стало ключовим фактором економічної активності громадян.

В.Рибчак, в своєму дослідженні звертає увагу на досвід Італійської Республіки щодо адміністративно-правового механізму забезпечення прав суб'єктів приватного підприємства. З жовтня 1991 року в Італії діє закон про заходи щодо сприяння модернізації та розвитку малих підприємств.[1, с.443] Для фінансування малих підприємств, їх технічної модернізації, підготовки кадрів, впровадження системи контролю за якістю виготовленої продукції, дійової підтримки на зовнішніх ринках та інших напрямів стимулювання розвитку малого бізнесу щорічно виділяються значні фінансові ресурси. При цьому особлива увага приділяється депресивним південним районам, саме сюди надходить 2/5 зазначених асигнувань. Таким чином, новостворені малі промислові підприємства південних районів Італії протягом 10 років взагалі не платять податок на прибуток і місцеві податки.[1, с.443]

Деренько О., підкреслює: "...пільгове оподаткування діє і для створюваних з метою модернізації малих підприємств фінансових компаній. Не підлягає оподаткуванню 5% приросту їх участі протягом кожного фінансового року. Поряд з пільговим оподаткуванням система державної підтримки малого підприємництва в Італії включає також цільове субсидування і пільгове кредитування".[2, с. 95-96]

Позитивний досвід Німеччини щодо захисту прав приватного підприємства є особливо показовим. У своїй науковій доповіді Заярна Н., вказує: "У Німеччині з 1978 року запроваджена спеціальна управлінська програма "Загальна концепція науково технічної політики в співвідношенні з малим підприємництвом", якою передбачається сприяння в галузях наукових досліджень, фінансування ризикової діяльності, покращення умов передачі технологій, забезпечення науковими кадрами".[3, с.200-201]

На підставі вищевикладеного, ключовою особливістю німецької системи захисту прав приватного бізнесу є орієнтація на високотехнологічне виробництво. Це дозволяє Німеччині випускати конкурентоспроможну продукцію, підтримуючи репутацію країни-виробника якісних товарів. У

результаті, німецькі підприємці зарекомендували себе як надійні партнери у міжнародній торгівлі.

Як вказує Головач О., у Німеччині діють спеціальні організації, що надають консультації малим і середнім фірмам з різноманітних питань: від результатів маркетингових досліджень до допомоги у подоланні бюрократичних бар'єрів.[4,с.102]

Консультаційні організації фінансуються як урядом, так і спілками приватних підприємців. Міністерство економіки Німеччини в свій час розробило програму, основним завданням якої була допомога малим і середнім підприємствам у підготовці до функціонування в умовах єдиного внутрішнього ринку ЄС. У межах вказаної програми асигнуються кошти на проведення галузевих та структурних досліджень, розширення консультаційної та інформаційної допомоги підприємству, активізацію участі малих та середніх компаній у різних європейських ярмарках та виставках.[5, с.251-252]

О. Деренко вказує, що значну підтримку малим і середнім підприємствам надає уряд Німеччини за допомогою кредитної та субсидарної політики. З державного та бюджетів земель надаються пільгові інвестиційні кредити, для опанування високотехнологічних виробництв, для створення власних підприємств. Державна підтримка малого бізнесу направлена, перш за все, на забезпечення його фінансової самостійності. Суб'єктам, що створюють нові підприємства, надаються кредити строком до 20 років. Урядом Німеччини введено в дію концепцію стимулювання наукових досліджень для малих і середніх підприємств. Основну увагу приділяють інформаційним і консультаційним послугам у нових галузях технології, перебудові професійного навчання, особливо підвищенню кваліфікації кадрів, зайнятих інноваціями. У межах цільових програм малому та середньому бізнесу як і раніше виділяються чималі кошти для таких програм, як біотехнологія, засоби автоматизації, використання мікроелектроніки.[2, с. 96-97]

На нашу думку досвід Німеччини, щодо надання консультативних послуг суб'єктам приватного підприємства та пільгового кредитування можливо запропонувати в діяльності відповідних органів публічної адміністрації в Україні.

Вивчення досвіду Італії щодо адміністративно-правового механізму забезпечення прав суб'єктів приватного підприємства має позитивні результати. Наприклад, щодо стимулювання розвитку малого бізнесу в областях, які найбільше постраждали від російської окупації (новостворені малі промислові підприємства вказаних областей протягом 10 років не сплачують податки).

Досвід Німеччини, щодо надання консультативних послуг суб'єктам приватного підприємства та пільгового кредитування можливо запропонувати в діяльності відповідних органів публічної адміністрації в Україні.

В Німеччині органи публічної адміністрації не зобов'язують, а заохочують підприємців офіційно реєструвати свої компанії.

Список використаних джерел:

1. Рибчак В.І. Світовий досвід державного регулювання підприємств малого бізнесу. Науковий вісник НЛТУ України. 2006. Вип. 16.1. С. 441–445.
2. Деренько О. Міжнародний досвід державного регулювання та підтримки малого підприємництва. Бізнес інформ. Економіка: проблеми підприємництва. 2012. № 5. С. 95–97.
3. Заярна Н.М. Міжнародний досвід підтримки малого бізнесу та сучасні українські реалії. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.1. С. 198–201.
4. Головач О. А. Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності: позитивний досвід для України Knowledge, Education, Law, Management 2023 № 7 (59). С.98-104.
5. Шайдюк І.Є. Європейський досвід державного регулювання та підтримки малого підприємництва. Матеріали ІІІ Всеукраїнської наукової конференції: «Концептуальні засади формування менеджменту в Україні». (Київ, Одеса, Стамбул. 17-22 травня 2010 р). Київ. С. 246–252.